

[Undervisningsministeren.]

trol med den fremtidige udvikling, således at man har mulighed for at regulere antallet af 1. klasser ved seminarierne efter behovet.

Den nødvendige udvidelse af seminariernes kapacitet vil ministeriet i første række søge gennemført ved en udvidelse af de bestående seminarier. Jeg skal her bemærke, at en tidssvarende læreruddannelse kræver store seminarier. På sådanne seminarier vil det være muligt at give eleverne øgede muligheder for at få en differentieret undervisning, og det må formenes, at udviklingen går mod en endnu større differentiering end hidtil. Endvidere vil en mere rationel udnyttelse af den enkelte seminarielærers særlige kvalifikationer være mulig, ligesom lokaler og samlings vil kunne udnyttes stærkere og derfor mere økonomisk.

Alene disse forhold peger på en udbygning af de bestående seminarier, men der kan anføres andre argumenter for at foretrække en udbygning. Ved et bestående seminarium vil de allerede virkende læreres erfaringer kunne komme nyansatte lærere til gode, således at uddannelsens kontinuitet kan sikres i noget højere grad, end det vil være muligt ved et nyt seminarium. Endvidere vil det også, dersom det bliver aktuelt, være langt lettere at foretage mindre indskrænkninger af bestående seminarier, end det vil være at nedlægge et helt seminarium.

I forbindelse med udvidelse af seminarierne må man særlig have opmærksomheden henvendt på de seminarier, der ligger i de tættest befolkede egne, og som gennem en årrække har kunnet opvise et så betydeligt antal aspiranter, at en del kvalificerede har måttet afvises.

Det bør overvejes, hvorledes staten kan støtte byggeri af kollegier. Der er nemlig ved flere seminarier betydelige vanskeligheder forbundet med at skaffe elever egnede værelser. Ved opførelse af kollegier ville man gøre det lettere for eleverne fra fjernere egne af landet, hvor seminarier ikke kan placeres, at opnå en læreruddannelse, idet man måtte kunne give sådanne elever fortrinsret til en del kollegieværelser.

Den planlagte udvidelse af antallet af klasser rejser spørgsmålet om flere seminarielærere og forudsætter en lokalemæssig udbygning af seminarierne. Jeg regner med,

at seminarierne ved ansættelse af nye faste lærere og deltidslærere fra 1. august i år vil være i stand til at magte udvidelsen til 85 klasser. Herudover vil der — ved udvidelse til 95 klasser — blive tale om yderligere ansættelse af ca. 30 seminarielærere, idet ca. 3 lærere vil være nødvendige for at varetage undervisningen i hver ny seminarieklasser. Det kan tilføjes, at af de 30 lærere må maksimalt 60 pct. påregnes at skulle have akademisk uddannelse. Set i forhold til antallet af nytillkomne akademiske lærere vil dette ikke få væsentlig indflydelse på lærermangelen i gymnasiet.

Hvad angår seminariernes lokaler, skal jeg bemærke, at udnyttelsen af disse allerede nu — og i endnu højere grad med den for 1962 planlagte udvidelse — er så stor, at en reserve ikke kan siges at være til stede. Det vil derfor være en absolut forudsætning for bekæmpelse af lærermangelen på længere sigt, at man ikke støder på vanskeligheder med hensyn til fremskaffelse af de nødvendige bevillinger og igangsætningstiladelser for seminariebyggeriet i de nærmeste år. Hvis bygningsmæssige udvidelser eller nybyggerier ved seminarierne strander eller forsinkes væsentligt af disse grunde, må vi se i øjnene, at der ikke bliver mulighed for en effektiv indsats i form af uddannelse af flere lærere.

Under hensyn til de indgreb, der må forventes over for byggeriet, vil ministeriet overveje alle muligheder for løsninger, herunder også opsætning af præfabrikerede lokaler ved de seminarier, der naturligt kommer på tale ved en samlet kapacitetsudvidelse. Det er dog en forudsætning, at disse nødløsninger ikke hindrer en senere gennemførelse af bygningsmæssige udvidelser af permanent karakter. De midlertidige bygninger vil formentlig på anden vis kunne anvendes.

Skulle det vise sig, at der ikke på de bestående seminarier kan ske de fornødne udvidelser, samtidig med at man tilgodeser de hensyn, der melder sig ved en samlet vurdering af det problemkompleks, læreruddannelsen rummer, herunder spørgsmålet om de enkelte egne ressourcer uddannelsesmæssigt set, må spørgsmålet om etablering af et nyt statsseminarium komme på tale.

Jeg vil gerne rekapitulere: